

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 19.03.1971, sp. zn. 1 Cz 5/71, ECLI:CZ:NS:1971:1.CZ.5.1971.1

Číslo: 29/1972

Právní věta: Občanské soudní řízení, jež bylo zahájeno podáním návrhu na projednávání věci, která nespadá do pravomoci soudu, nemohou účastníci skončit soudním smírem podle ustanovení § 99 odst. 1 a 2 o. s. ř.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 19.03.1971

Spisová značka: 1 Cz 5/71

Číslo rozhodnutí: 29

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Řízení před soudem, Smír soudní

Předpisy: 99/1963 Sb. § 7

§ 103

§ 104 40/1964 Sb. § 184

§ 185 41/1964 Sb. § 37

§ 39

§ 99

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 29/1972 sb. rozh.

Občanské soudní řízení, jež bylo zahájeno podáním návrhu na projednávání věci, která nespadá do pravomoci soudu, nemohou účastníci skončit soudním smírem podle ustanovení § 99 odst. 1 a 2 o. s. ř.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 19. 3. 1971, [1 Cz 5/71](#))

Navrhující zdravotnická organizace se domáhala zrušení práva odpůrců užívat byt, který jim byl přidělen jako byt služební. Návrh byl odůvodňován tím, že navrhovatel nutně potřebuje tento byt k rozšíření místností polikliniky; v návrhu se také uvádělo, že MěstNV v Ř. odmítl zařadit odpůrce do pořadníku žadatelů o byt a vyřadit byt z bytového fondu.

V řízení uzavřeli pak účastníci smír, jímž se dohodli o zrušení práva odpůrců užívat byt o pokoji,

kuchyni, předsíni a části příslušenství v domě čp. 415 v Ř. a odpůrci se zavázali vyklidit byt spolu s příslušníky své domácnosti do 15 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým jim bude přidělen přiměřený náhradní byt. Okresní soud Praha-východ tento smír usnesením schválil s tím, že podle soudem zjištěných skutečností neodporuje právním předpisům ani zájmům společnosti.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, podané generálním prokurátorem ČSR, tak, že tímto usnesením soudu prvního stupně, které nabylo právní moci, byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Povinností soudu je přihlížet kdykoli za řízení k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může jednat ve věci (§ 103 o. s. ř.). Musí být tedy splněny podmínky řízení, které jsou nezbytné k tomu, aby soud mohl vydat rozhodnutí o věci.

V projednávaném případě bylo proto nutno především zkoumat, zda do pravomoci soudu (§ 7 o. s. ř.) spadá rozhodnutí o návrhu na zrušení práva užívání bytu odůvodněného tím, že navrhovatel potřebuje byt k rozšíření místností polikliniky.

Občanský zákoník (zákon č. 40/1964 Sb.) stanoví, kdy o zrušení práva užívat byt rozhoduje soud (§ 184 o. z.) v občanském soudním řízení a kdy rozhoduje místní národní výbor (§ 185 o. z.) v řízení správním. Také zákon č. 41/1964 Sb., o hospodaření s byty, v části páté výslovně stanoví, kdy o zrušení práva užívat byt rozhoduje národní výbor.

Místní národní výbor rozhoduje o návrhu na zrušení práva užívat byt zejména tehdy, je-li třeba s bytem naložit tak, že byt nelze dále užívat (§ 185 písm. b/ o. z. a § 37 odst. 1 bod 1 a § 39 zákona č. 41/1964 Sb.).

V projednávaném případě se navrhovatel domáhal zrušení práva odpůrců užívat byt proto (jak v návrhu výslovně uváděl), že jej nutně potřebuje pro rozšíření místností polikliniky, když MěstNV v Ř. odmítl vyřadit byt z bytového fondu, pokud je byt obsazen. Navrhovatel tedy neuplatňoval některý z důvodů zrušení práva odpůrců užívat byt podle ustanovení § 184 o. z., nýbrž důvod uvedený v ustanovení § 185 písm. b/ o. z., jakož i v ustanoveních § 37 odst. 1 bod 1 a § 39 zákona č. 41/1964 Sb., a to důvod obecného zájmu. Navrhovateli šlo totiž o to, aby po uvolnění bytu odpůrci mohl jej použít k jiným účelům než k bydlení. Vzhledem k uvedeným skutečnostem nebyl soud oprávněn rozhodovat o této věci, a proto také nebyl oprávněn schvalovat soudní smír, jímž účastníci řízení ukončili.

Povinností soudu bylo, aby zkoumal podmínky řízení podle ustanovení § 103 a § 104 o. s. ř. Protože tak neučinil, porušil zákon v ustanoveních § 7 odst. 1, § 103 a § 104 odst. 1 o. s. ř. v souvislosti s ustanoveními § 184 a § 185 písm. b/ o. z., jakož i ustanoveními § 37 odst. 1 a § 39 zákona č. 41/1964 Sb.